

Sõnastikud ja terminoloogia

Selles osas antakse lühiülevaade olemasolevatest sõnastikest ja mitmekeelsest tesaurusest Euroopa tasandil.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

H

Habeus Corpus -faciendum et recipiendum...

Sõnastik on teatava valdkonna terminite tähestikuline loetelu koos nende terminite määratlustega. Kakskeelsetes sõnastikes on ühes keeles esitatud terminid määratletud teises keeles või on neile lisatud teises keeles sünonüümid või poolsünonüümid. Sõnastikku võib pidada konkreetse eriala või tegevusega seotud mõistete selgitusi sisaldavaks loendiks. Õigusvaldkonnas võib termin „sõnastik“ viidata kahele eri vahendile: esiteks võib see tähistada väljendite loendit, millele on lisatud tõlked iga riigi jaoks, teiseks võib see tähistada terminoloogiliste määratluste loendit.

Sõnastikud

IATE

[IATE](#) (*InterActive Terminology for Europe*) on **mitmekeelne terminibaas**, mida Euroopa institutsioonides tõlkimisel kasutatakse.

See sisaldab **otsingumootorit** kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades kasutatavate väljendite ja sõnaühendite jaoks. Selle korrektne kasutamine eeldab üsna professionaalseid teadmisi sihtkeelest. IATE on väga kasulik vahend professionaalsete tõlkijate jaoks, kuid üldsusele, kohtuasutustele või õigusvaldkonna töötajatele see täielikult ei sobi. Seepärast lisavad väljendite ja sõnaühendite tõlkeid tõlkijad ise, et luua uusi või täiendada olemasolevaid viiteid. Tõlkesoovitused on esitatud mitmes, kuid mitte igas Euroopa Liidu ametlikus keeles.

Juurdepääs IATE-le on tasuta.

Sünonüümide sõnastik

EU Vocabularies

Veebisait [EU Vocabularies](#) (ELi sõnastikud) pakub juurdepääsu ELi institutsioonide ja asutuste hallatavatele sõnastikele. See sisaldab kontrollitud sõnaloendeid, skeeme, ontoloogiaid, andmemudeleid jne. Veebisait EU Vocabularies pakub ELi avalike andmete algatuse raames üldsuse jaoks tasuta juurdepääsu kogu oma sisule.

See tesaurus on Euroopa Liidu 23 ametlikus keeles.

VÖRDLEV MITMEKEELNE ÕIGUSSÕNASTIK (VJM)

Võrdlev mitmekeelne õigussõnastik on terminoloogiliste andmekirjete ja eri süsteemide mitmekeelne kogu (rohkem kui 23 keelt ja 30 ELi õigussüsteemi), mis on saadud Euroopa Liidu Kohtu jurist-lingvistide tehtud võrdleva õiguse alase uurimistöö tulemusel.

Praegu sisaldab see umbes 650 mitmekeelset terminoloogilist andmekirjet (20 000 terminit), mis on seotud perekonnaõiguse, rändeõiguse ja peatselt ka kriminaalõigusega. Kõik andmekirjed on kättesaadavad [IATE](#) terminibaasis.

Mitmekeelse õigussõnastiku andmekirjetes on väga üksikasjalik teave, näiteks määratlused (kohandatud iga õigussüsteemi jaoks), märkused võrdleva õiguse kohta, õiguslikud viited (õigusaktid, kohtupraktika, liikmesriikide, ELi ja rahvusvaheliste õigussüsteemide doktriinid), termini eri kasutused (samas keeles ja mõnikord erinevused sõltuvalt õigussüsteemidest), termini

selgelt osutatud päritolu (funktsionaalselt samaväärne vaste, parafraas), hoiatused (eksitussõnad, segiajamise oht, vananenud terminid), terminipuud, mis näitavad terminite vahelisi tähenduslikke seoseid jne.

Lisateave projekti kohta:

- [Projekti ajalugu \(434 Kb\)](#)
- [Teabeleht „Võrdlev mitmekeelne õigussõnastik“ \(2520 Kb\)](#)
- Terminoloogiliste andmekirjete loend:
  - [Rändeõigus\(1747 Kb\)](#)
  - [Perekonnaõigus\(1936 Kb\)](#)
  - [Euroopa Kohtu kodukord\(1553 Kb\)](#)
- Terminipuud:
  - [Rändeõigus](#)
  - Perekonnaõigus: [Põlvnemine](#) | [Abieluõigus](#) | [Perekondlik olukord](#)

Lisateabe saamiseks võtke ühendust Euroopa Liidu Kohtus [projekti eest vastutava meeskonnaga](#).

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.

Viimati uuendatud: 10/01/2019